

# SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan popoldne, izvenčni nedelje in prazniki.  
Inseratati so 9 petti vrst 1 D, od 20-15 petti vrst 4 1 D 50 p, večji inserati  
petti vrst 2 D; notice, poslano, izjave, reklame, preklici petti vrst 3 D;  
poroke, zaroke velikost 15 vrst 30 D; ženitne ponudbe beseda 75 p.  
Popust je pri naročilcih od 11 objav naprej. — Inseratni davek posebej.

Vprašanjem glede inseratov naj se priloži znak za odgovor.

Upravnštvo "Slov. Naroda" in "Narodna tiskarna" Knaflova  
ulica št. 5, pristlano. — Telefon št. 304.

## Program sestanka v Beogradu.

**Beograd, 1. marca. (Izvirno.)**  
Sestanek četverozvezze oz. male antante se vrši v Beogradu, čeprav nekateri listi javljajo, da se ta sestanek vrši v Bratislavu na Češkoslovaškem. To poročilo temelji na napačnih informacijah. Konferenca četverozvezze je določena za dan 5. marca. Prva slavnostna in otvoritvena seja je ob 4. popoldne v dvorani Oficirskega doma. V imenu naše vlade otvoriti se bo ministrski predsednik g. Nikola Pašić.

**Beograd, 1. marca. (Izvirno.)**  
Konferenca strokovnjakov male antante bo imela plenarne seje in seje posamnih sekცij. Konferenca ekonomskih in finančnih strokovnjakov bo po dosledjanju programu razdeli v tri sekცije.

Prva sekცija je finančna sekცija, ki bo imela svoje konference v finančnem ministrstvu.

Druga sekცija je sekცija za trgovino. Njene seje se vrše v Narodni banki.

Tretja sekცija je sekცija za uredice prometa. Njene seje se vrše v ministrstvu saobraćaja.

## NAŠI DELEGATI ZA SESTANEK ČETVEROZVEZE.

**Beograd, 1. marca. (Izvirno.)**  
Kakor javlja današnji "Beogradski Dnevnik" je določen za predsednika naše delegacije na konferenci ekonomskih in finančnih strokovnjakov četverozvezze minister na razpoloženju g. dr. Velizar Janković, dalje so v delegacijo pozvani dr. Avramović, iz ministrstva saobraćaja dr. Stojadinović, direktor Anglo banke, dr. Radosavljević, načelnik min. trgovine, dr. Todorović direktor uprave fondov, in dr. D. Todorović načelnik v ministrstvu zunanjih poslov.

## SESTANEK DR. NINČIĆA Z DR. BENEŠEM V BRATISLAVI.

**Beograd, 1. marca. (Izvirno.)**  
Zunanji minister dr. Momčilo Ninčić je danes ob 7.40 odpotoval v Bratislavu, kjer se sestane s češkoslovaškim ministrskim predsednikom dr. Benešem. Za medsebojno razgovore je določen samo en dan, na kar se minister dr. Ninčić dne 3. t. m. takoj povrne v Beograd. Z zunanjim ministrom dr. Ninčićem je odpotoval tudi češkoslovaški poslanik na našem dvoru g. Kalina.

## Tristan in Izolda.

Roman.

V tem hipu, glej, je prihajal iz daleve z luhkim korakom na vrancu počasi po stezi navzdol, spremjam po dveh velikih psih Denovalin. Tristan je prežal nanj, skrit za neko jablano. Videl je, kako hujška pes, naj preprodita divjega merjasa iz neke seči. Toda predno sta pes merjasa prepodila z njegovega ležišča, je njun gospodar prejel rano, ki bi je noben zdravnik ne znal ozdraviti.

Ko je bil Denovalin dospel prav do Tristana, je vrgel ta svoj plašč proč, planil in se postavil proti svojemu sovražniku. Izdalec je hotel pobegniti; zmanj: niti toliko ni imel več časa, da bi bil vzkliknil: »Boli mele! Padel je s konja, Tristan mu je odsekal glavo od trupa ter mu odrezal kodre, ki so mu visele okoli obreza. Vtaknil jih je v žep: hotel jih je pokazati Izoti, da bi razveselil srce svoje prijateljice.

»Ah, je razmišljal, »kam je izginal Gondoin? Ušel mi je; zakaj mu nisem mogel plačati z enakim plaščem?« Obriral je svoj moč, ga sunil v nočico, zavilil hlod na truplo in ga puštil ležati v njegovu krvi. Nato si je pomaknil kapuco globoko v obraz ter odšel k svoji prijateljici.

Gondoin je bil dospel še pred njim na grad Tintagel: že je bil splesal na

**Beograd, 1. marca. (Izvirno.)**  
Nj. Vel. kralj Aleksander je včeraj v dališi avdijenci sprejel zunanega ministra dr. Ninčića. Minister je kralju poročal o pripravah za novosko konferenco in o sestanku strokovnjakov četverozvezze glede te konference.

**Praga, 1. marca. (Izvirno.)**  
Včeraj opoldne je bila seja ministarskega sveta, na kateri je ministrski predsednik dr. Beneš obširno poročal o uspehih svojega potovanja v Pariz in London ter o sestanku male antante v Beogradu.

## Italijanska bojazen radi naše trgovske pogodbe z Nemčijo.

"Piccolo" meni, da bi se utegnila Jugoslavija nekega bodočega dne kesati, ker je sklenila trgovska pogodba z Nemčijo. Jugoslavija je nastopila s to pogodbo pot, ki je diametralno nasprotna oni, ki jo je privreda do svobode in neodvisnosti. Nato tržaški list fantazira o Viktoriju Venetu, ki je razbil avstro-ogrsko monarhijo. Jugoslavija bi se bila moralna nasloniti na Italijo, in ne pa da pušča Nemce na Balkan in na Jadransko morje. Nemčija je napravila s pogodbo najboljšo kupčijo, ker je poleg drugega preprečila jugoslovensko vlado, da je za njo primerno sprejemati železniški material namenito denarja na račun reparacij. Tako ima Nemčija najlepšo priliko, da bodo Jugosloveni spoznavali njeni industrijski in razvojni potenciali, kar je izdelujejo lokomotive, vagone, zavornice in kolesa. Nemčija se ne bo bližala Jugoslaviji samo po železnici in po Dunavu, marveč tudi v Jadranskem morju si hoče graditi prihodnost za svoj balkanski promet. »Norddeutscher Lloyd« namerava v kratkem prijeti z redno službo med nemškimi pristanišči in dvema najboljšima jugoslovenskima pristaniščema na Jadranskem morju, kar pomeni prvi kamnen zgradbe za njene namene, stremeče po svetovnem gospodstvu, na enem delu Jadrana, ki se je toliko časa zval »il golfo di Venezia«. »Piccolo« se udaja sentimentalnosti in toži, da je z jugoslovensko-nemško pogodbo na Jadranskem morju, ki je sedaj »amarissimo«, ustvarjena situacija, ki utegne ogrožati resno gospodarsko bodočnost, katero so Italijani toliko časa iskali in so dili, da si jo bodo mogli zagotoviti za vedno. V katero svrhu so njihovi neprekoslivi bojevniki doprinesli ogromne žrtve in le iednakovo delovali tudi civilno prebivalstvo tekom vojne, ki je bila najstrašnejša, kar jih beleži zgodovina. Zavezniki so potom svojih poslanikov v Beogra-

du posvarili jugoslovensko vlado pred gospodarskim sodelovanjem z Berolinom in nasvetovali trgovske zveze z onimi narodi, ki so s svojimi žrtvami pomagali Jugoslovenom do svobode, toda jugoslovenski državni so odgovorili, da bi ne bili mogli tako ugodnega dogovora skleniti z nijedno državo velike antante glede na valutne odnosaje. »Piccolo« misli, da bi se bila moralna Jugoslavija gospodarsko navezati pred vsem na Italijo, katera potrebuje predelkov, ki jih je v normalnih časih v izobilju v Jugoslaviji, in katera bi oddajala Jugoslovenom razne svoje izdelki, ki jih morajo sicer kupovati v daljnjih deželah po visoki ceni. Gospodarski sporazum bi bil koristen obema državama in Jugoslaviji z vsakega stališča mnogo bolj, nego njena pogodba z Nemčijo. Ali Jugoslavija kaže sovraščdo Italije in ne opršča niti svojih zahtev po Gorici, Trstu in Reki potom svojih listov in svojih načeljavnih političnih mož. Grozi Italijanom in ih obrekve. Kaj naj ostane ravalska pogodba samo nepotreben kos paripa?

Italijanska prevzetnost napram Jugoslovenom doživlja poraze. Tak poraz za njo je tudi trgovska pogodba med Jugoslavijo in Nemčijo, katero označajo Italijani za prvo pravno in resno s strani Jugoslavije, dočim so se doslej vsa druga trgovska pogodanja ali razbila ali pa so se končala z navadnimi dogovori na temelju medsebojnih kompromisacij. Čemu na bi bila Jugoslavija tako nevarna na Nemčijo, okoli katere se sicer Italijani tako radi sušejo in se leta skalo? Pred vojno je bil nemški finančni in industrijski vpliv v Italiji precej visok in tudi na vojni ičelo Italijani novih gospodarskih stikov z Nemčijo. Italijanski državniki kaže radi novdariajo, da ne čuti nikake sovraščnosti do Nemcev, marveč da žele dosegči z njimi najboljše odnose. Ako se je Jugoslavija obrnila do Nemčije na trgovskem potu, je

visoko okno, zapičil v zastor svoje trnjevko, odgrnil zastor za dve pedi ter tako lehko gledal v sobo, okrašeno s eveceticami. Spôsobka ni videl nikogar razen Perinisa; potem je bila tu Brangena, ki je držala v roki še glavnik, s katerim je pravkar cesala kraljici zlate lase.

Toda vstopila je Izota in nato Tristan. V eni roki je nosil svoj lok in dve puščici, v drugi je držal dva dolga šopa moških las.

Spustil je plašč z ramen, in njegovo lepo telo se je pokazalo nepokrito. Izota zlatolaska se mu je poklonila v pozdrav, in ko se je zopet vzvratila in dvignila svojo glavo k njemu, je opazila na šotorovi strehi senco Gondoinove glave. Tristan je govoril k njej:

»Ali vidiš te lepe kodre? Denovalni so. Maščeval sem te. Nobenega moča in nobeno sulice ne bo več niti kupil niti prodal!«

Prav dobro, gospod; toda napnite ta lok, prosim vas: rada bi videnla, ali ga je lehko nategniti.«

Tristan ga je napel, začuden in napol razumevajoč. Izota je vzela eno izmed pušč, jo položila na tetivo, počakala je, da je nepoškodovana, ter dejala hitro: »Nekaj vidiš, kar mi ni všeč. Meri dobro, Tristan!«

On se je postavil, dvignil glavo in zagledal čisto zgoraj na zastor senco Gondoinove glave. »Bog vodi to puščo!« je šepehal. Ko je to izgovoril, se

je okrenil k oboku okna, nategnil tetivo, in dolga puščica je sknila skozi zrak — noben sokol, nobena lastavica ne leti tako hitro. Puščica je predrla izdajalcevo oko, švignila skozi možgane kakor skozi meso jabolka ter zadela trenetajo ob notranjosti lobanje. Brez krikta je padel Gondoin ter strmoljal na kol navzdol.

Tedaj je rekla Izota Tristanu: »Zdaj beži, prijatelj moj! Saj vidiš, lopovi poznaš tvoje skrivališče! Andrej še živi in te izda kralju; nič več nisi varen in koči gozdarjevi; Perinis, zvesti optroda, bo skril truplo v gozdu, tako dobro, da kralj nikdar ne zove o tem. Ti pa se izogibaj te dežele v svoj in moj blago!«

Tristan je dejal:

»Kako tam mogel živeti?«

Tristan, prijatelj moj, pač sta najini življenji drugo z drugim prepletani in zvezani, neločljivo. In jaz kaže bom mogla jaz živeti? Moje telo ostane tukaj, ti pa imaš moje srce.«

»Izota, prijateljica moja, grem; ne vem v katero deželo. Toda še boš kdaj videla prstan iz zelenega jaspisa, ali storš, kar bom zahteval od tebe?«

»Da, sij veš; ako zagledam prstan iz zelenega jaspisa, ma ne zadrži noben stolp, nobena ključavnica, nobena kraljevska preprošča, da bi ne storila, kar želi moj prijatelj, pa naj bo modro ali blazno!«

Prijateljica, Bog te plačaj!«

Prijatelj moj, Bog te ščitite!

Uredništvo "Slov. Naroda" Knaflova ulica št. 5, L nadstropje

Telefon št. 34.

Doprise sprejema je podpisane in zadostno frankovane.

Rokopisov se ne vrča.

Posamezna številka stane 50 par = 2 kroni.

V inozemstvu 65 par = K 2.60.

Poština plačana v gotovini.

"Slovenski Narod" velja v Ljubljani in po pošti:

V Jugoslaviji:

celoletno naprej plačan . . . . .	D 90—	celoletno . . . . .	D 156—
polletno . . . . .	45—	polletno . . . . .	78—
3 mesečno . . . . .	22.50	3 mesečno . . . . .	39—
1	7.50	1	13—

Pri morebitnem povrašanju se ima daljša naročna doplačati.

Novi naročniki naj pošljajo v prvici naročino vedno po nakaznid.

Na sami pismeni naročili brez poslatve denarja se ne moremo ozirati.

prišla v zvezo s prvovrstno industrijsko državo, zajedno pa je pokazala, da si ne da ukazovati baš tako, kakor hočejo morda v Londonu in Parizu, kjer bi jih bili nakazali Italijo in industrijsko dobavljalcijo. Nemci so mojstri v industriji. Italijani se nahajajo še v prvih pomočniških dobi. Jugoslavija bo potrebovala mnogo. Ali naj bi morda Italija nakupovala razno industrijsko blago v Nemčiji in oddajala prav draga Jugoslaviji?

Dober sporazum med Italijo in Jugoslavijo je bil mogoč po preveratu. Na naši strani je vladala popolna dobro volja. Italijani pa so bili dosledno ošabni in nedostopni vsekemu razsodnemu dogovoru. Raljal je možnost za dober sporazum

le še zmanjšal in italijanski državniki so se trudili, da to možnost popolnoma uničijo.

Treba torej korenite izpremembe pri Italijanih, potem bo s časom znova mogočo govoriti o ustvaritvi vzdržnih odnosa med Italijanskim in jugoslovenskim narodom. Zakaj mi smo dosledno tega mnenja, da so taki odnosaji za obe strani najprikladnejši.

Na Balkanu in na Jadranskem morju naj se razvije in gospodarjeni, ki ima do tega naravno pravico. »Piccolo« pa naj se s svojo sentimentalno postavi pred ruševine Narodnega doma v Trstu. Tam lahko pride do gorjupega spoznanja, da so Italijani požgali Balkan sami pred seboj.

## Jenjajte, birokratje!

Pred par dnevi potoval sem na Dunaj. Ker sem znan boljševik in komunistični vodja, kakor me poznata vse moja ožja domovina, dala mi je naša policijska potni list samo za potovanje na Dunaj, za nazaj pa bi se moral oglasti na našem konzulatu na Dunaju, ker sv. Birokratija, čigar smrad kuži, vse zdravo ozračje naše domovine, je mnenja, da naš konzulat in njegovi pisarji poznaša vsakega našega državnika, kakor pa pristojni policisti organi v domovini. Ker imam na takojšnjih policijskih vendarjih še dobrega prijatelja, preskrbel mi je Izjemna potna dovoljenje tudi za nazaj, seveda sem mu moral obljubiti, da ne potujem zaradi komunistične organizacije, o čemer se je prepričal tudi z mojega potnega lista, kjer je že davnio drugi osebni značaj, kakor pa »strokovi tajnik slovenske komunistične stranke«, ker sem to mesto že pred letom pustil.

Slabše je bilo mojemu sopotniku, bančnemu ravnatelu gospodu T., ki je dobil tudi potni list samo za na Dunaj, ne pa tudi za nazaj. Ko je hotel dobiti potno dovoljenje tudi za nazaj, moral se je na Dunaju dati še enkrat sliški, plačati za silko 4000 — austrijskih kron, predpisano takso in na to bil sele izbrisani z njega imadež, da ni komunist in da lahko zopet potuje v Jugoslavijo nazaj. Torej slika in takška! Glavno pa je pot na naš konzulat, ki se ponavlja parkrat, da Slovenci najde v uradu enega vsevednega pomembnega pisarja, ki pritisca na potne liste stampilje, ima pa tudi zajamčen talent, da vsakega komunista ali boljševika spozna po nosu, kaiti, če bi ne imel te lastnosti, potem bi ne bilo potrebe iskati na Dunaju vizum za nazaj, ampak dobil bi se lahko že v Ljubljani za tja in nazaj!

Mo

zitke in obljubila za njega intervencijski, če bi ga hoteli radi tega težkega zločina kaznovati.

Ker je stvar s potnimi listi zelo komplikirana in se marsikateri trgovali, ki mora potovati v tujino, ne spoma dosti dobro na vse paragrafe, svetujem merodajnim oblastim, da napravijo te-le formularje za potovanje preko meje: doseđanje rudečno knjižice za potovanje po železnici — bela knjižica za potovanje z vozom — modre knjižice za potovanje peš — zelena knjižica za poovanje z aeroplano in ker ni izključeno, da bomo s svojim sistemom naše finance tako dvignili, da si s Češkoslovaško zgradimo koridor s kanalom, rjava knjižico za potovanje po vodah in po morju! Po barvi bo vsakdo lahko spoznal knjižice in po interjeru, kakor si ga bo izdelal, vzel s seboj kar 2, 3 ali 4 knjižice. In kar je glavno — saj pospeševanje prometa je prostranska stvar — država bo dobila toliko taks, kolikor bo knjižic in to je glavno!

Pri prihodu v Maribor, kamor najuje spremjal neki vranglovec, najuje najprvo nahrulil v pravem pomenu besede tamkajšnji carinski inspektor, kako da si upava takoj pozno priti z novim avtomobilom v Maribor! Pojasnila sva mu, da so temu krive naše razmere ob obmejnem postajah, kajti na jugoslovenskih tleh sva že tri ure, toda prišla sva samo iz Št. Ilya do Maribora. Dotični vranglovec pa je začel potem pred kolodvorom na naju kričati, da so se ljudje zbirali v polkrogu okrog nas.

Tako so razmere pri nas. Kdo, ki pogleda za meje, se še čudi, da naš kredit v svetu pada, pada... in padati mora. Ves sistem na mejah, kjer bi moral biti naravnost moderno - vzorenje pod vsako kritiko. Kakšne vtise odnesajo od nas tuji, ki so vajeni hitrešne procedure in lepih manir, kakor jih imajo vrangloveci, si lahko mislimo. Dokler bo pri nas gospodaril Sv. Birokrat, v družbi Sv. Sarlatana, ki se pri nas gre državno organizacijo, tako dojde je škoda vsake konference za izboljšanje valute, kajti valuta je kredit, je zaupanje in tega ne more država imeti tako dolgo, dokler se razmere ne izpremenijo vsaj na mejah, kjer jih vidi vsak tuje. Res je, da moramo biti oprezeni proti državi nevarnim elementom sem pa mnenja, da vsi vendarle še nismo državi tako nevarni, tudi s stališčem ozkorčnega državnika, ki te predpise izdaja, da bi se nam delato take težave za potovanje. Potovanje v tujino je nekaj tako važnega danes — posebno za trgovce — da je vredno s temi naredbami računati v načrti meje, kako bi se sistem napravilo jednostaven. Zato naj bi se pri posvetovanjih poslušalo tudi nasvete praktikov in ne samo uradnikov, ki potujejo mogoče parkrat na letu na Šmarno goro ali k Urbančku na Špargeline. Če bo kaj našo državo potisnilo na stališče Avstrije, bo to birokratismus, ki vlada ravno tam, kjer bi ga ne smeli biti. Piše se danes o veliki nesreči za našo državo, to je demagogičnih politik, kaj pa sem mnenja, da so bržkone še večji skodljivi državni stratičani, ki izdajajo take naredbe, katerim se mora ves svet samo smejeti. Jenajte že enkrat z igračo, ker izgubili smo na ugledu že itak dosti. Ne letina, ne izvoz in ne uvoz nima na razvoj naše valute takega vpliva, kakor gnil sistem O vranglovcih, sploh nočen govoriti, želim le, da se v interesu države čimprej odstranijo z naših obmejnih točk in zapošljijo v Macedoniji, kjer se bodo gotovo boli hitro privadili na tamkajšnje njeni sorodne manire, kakor pa naše in mi na njihove.

## Julijska krajina.

**Umiranje Zadra.** Zaderski list »L' Adriatico«, ki je zil že toliko gnojnice na Jugoslovence, piše o umiranju mesta, ki je brez jugoslovenskega zaledja obsojeno na smrt. V Zadru ni več enega veselega in brezskrbnega življenja, ki je bilo lastno mesto. Kavarne in bari so jettični. Predpustne zabave pod ničlo. Trgovina počiva. Mala zaderska industrija je zadeta v sroč. Trgovce stoji v svojem lokalnu s prekrizanimi rokami in komaj čaka, da zapre vrata. Delavci se v veliki večini izprehrajo brezposelnimi. Mnogo delavskih družin je brez kraja. Državni uradnik čaka samo na prameščenje. Takšen je danes položaj podreščnega Zadra. Vkljub temu pa so italijanski emigranti iz Splita rezavljivali v neki zaderski trgovini začetno mesta Splita, ki jo bodo poklonili D' Annunziju za njegov god!

**Nov list.** Z novim letom 1922. je pričel izhajati v Gorici nov list »Il Popolo Friulano«. Dosedaj je izhajal štirikrat na teden, z 2. marcem pa se razširi v dnevnik. List je politično nadstranski in se gorko vzvzema za sodelovanje obeh narodnosti v Julijski Krajini. Italijanskim nacionalistom kliče: »Ce bi bili vi toliko pretrpeli, kakor so oni (prebivalci te pokrajin), bi sedaj z nami rekli: Ni razlike med človekom in človekom, tudi če je jezik različen; ako naj imajo iste dolžnosti, naj imajo tudi vse iste pravice. Vsi smo enaki.«

**Nov šolski nadzornik.** Načno ministarstvo v Rimu je imenovalo nadzornikom za goriški šolski okraj ljudskošolskega učitelja Karola Rubbia. Rubbia dosedaj ni politično nastopal, marveč je živel le svojemu poklicu. Je sicer goriški Italijan, to-

da kakor se čuje, nasproti Slovencem popolnoma strpen.

**Dvojna roparski smr.** »Slov. Narod« je že poročal o strašnem umoru, ki se je zvršil v Otaležu v bližini državne meje. Tukašnji listi pišejo, da je prvi odkril zločin sin umorjenega Oostiša, ki je prišel iz Idrije obiskat očeta. Zločinci so starega Oostiša najprvo zadrgnili okoli vrata z vrvjo in ga potem šele ubili s sekiro. Med tem se je bila vrnila Oostiševa snaha, ki je bila šla k maši. Roparji so nato tudi njo s sekiro na tla pobili. Zločinci so baje pobegnili v Jugoslavijo. Idriški civilni komisariat je razpisal za izsledilca zločincev nagrado 1000 lir.

## Greh je.

Greh je tak članek, kakor ga je napisal g. dr. F. S. o Poljakih v Številki 44. »Slov. Naroda« pod naslovom: »Jugoslovenski dijaki zapuste Prago.«

Evo, zakaj je greh!

I. Bil je človek, ki je naletel neke na železnici na Angleža, ki je bil dolgočasen. In brž si je prikrojil splošno sodbo: Angleži so dolgočasni. In postal je zgled nekritičnih ljudi, ki vse brž generalizirajo in tem sirljivo mesto presodka: predsode.

Gosp. dr. Fr. S. je bil nekaj časa na Poljskem in nam sedaj zelo odločno in splošno izreka svojo sodbo o Poljakih. Bili so tudi drugi na Poljskem in so — kar sem jih jaz spoznal, skoro vsi — prinesli od tam najboljše vtise. Eden takih naših mož mi je rekel: V poljskih vojaških oddelkih sem našel vse polno Rusofilov, med Rusi pa nobenega Polonofila. Drug mi je rekel: Ob prevratu so se polske legije v Ukrailni krasno držale itd. itd. Ali veste, na kak finljiv način so polski officerji med vojno na marmunski obali izkazovali čast Srbom, ki so tam padli?

Trebalo bi vsa izkustva mnogih ljudi zbrati in preiskati, potem šele — obsojati. Za obsojbo bi noben nikoli prepreno, a često je prerano.

II. V posebnih časih je bil g. dr. P. na Poljskem, nameč v letih 1918 do 1920. To je bil čas strašen za Poljsko: nikjer mej, povsod naokrog smrtnje nevarnosti. To je bil čas tešinskega, že krvavega spora. Verjamem, da je bilo takrat razpoloženje Poljakov napram Čehom ostre: ali vem tudi, kakšno je bilo razpoloženje Čehov napram Poljakom. Ali ste čitali takrat češke časopise, kako so pisali o Poljakih? Čehi in Poljaki so si bili takrat enaki v zlem, dokler ni končno nadvladal vsaj pravčna pamet, če že ne dobrina. Kdor deli lekcijo strankam, mora poznati o b e.

Vem, da so Poljaki koketirali — in to so zgodovinske stvari — z Madžari; ali istina zahteva, da se pove, da so Čehi razpravljali z Italijani.

Preščimo srca s svojih lind! Ali veste, koliko ih v svojih tainih in sedaj tihih globinah visi na Nemštvu? Ali niste čuli, kako so naši kulturni delavci brez ovinkov govorili, da jim je Srb kolikor Nemec, ali celo rekli, da bi bilo bolje, da pride — avtonomii! — pod Italijo nego da smo v Jugoslaviji? Bila bi pa krivica, ako bi kak tuje rad takih tipov sodil o vseh Slovencih tako in tako!

Ne navalam vsega tega, kakor da bi hotel Poljake braniti s tem, da napadam Čeho. No, želim le, naj se eden — zato, ker je to navada in produkt zadnjih 50 let — ne obsoja kar tako na slepo, marveč naj se v saka ur da, kar mu gre, hvala ali ukor.

III. Mnogo sem se boril svočas proti megalomaniji, s katero so Slovenci govorili o Hrvatih in Srbih, proti lekcioniranju, ki so jo tako radi dajali na vzhod, proti upravičenju in neupravičeni kritiki o Srbih in Hrvatih, ki so jo donašali naši listi. Ovoril sem: O grehu, govor gresniku samemu, ne govor o njegovem grehu drugim! Komu to koristi, če v slovenskih listih grdite Hrvatstvo in Srbsvo? Tam dol bi to čital le malokdo all nihče: Izpreobrnili s svojim pisanjem ne boste torej nikogar, a dosegli boste eno: Slovenci se bodo v duši odruževali Srbon in Hrvatom, jugoslovensko mišljenje boste pri nas podkovavali. In ali naj se čudimo, če so prišli naši ljudje v Jugoslavijo — slabo pravljeni?

Enako je s takimi sodbami o drugih Slovencih: Poljaki radi članka g. dr. F. S. ne bodo boljši, a naši ljudje bodo v slovanskem mišljenju imeli eno negativno točko več. In o priliki se bo lahko ta močačeval.

Brez Čehov ni Slovenstva, brez Rusov ga ni, a ni ga tudi brez — Poljakov. Te resnice bi se morali že enkrat zavedati.

Članek g. dr. F. Š. ne budi te zavestl; zato je — greh.

Smatral sem vedno in smatram sedaj za svojo moralno dolžnost, da branim tistega, ki ga — kakor po šablioni — smatrajo vsi povprek z edinega grešnika.

Zagreb, 25. februarja 1922.

Dr. Fr. Ilešić.

## Politične vesti.

**Demokratska organizacija v Mariboru.** Urednik »Nove dober« in tajnik demokratske organizacije v Celju, Vekoslav Spidler se je preselil v Maribor, kjer prevzame mesto ravatelja »Mariborske tiskarnice«, kjer izhaja »Tabor« in »Maribor« Zeitung. Obenam prevzame tajništvo odsotne demokratične organizacije.

= **Bivši minister Bukšeg o naših problemih.** Urednik splitske »Nove Dober« se je razgovarjal z bivšim ministrom Vil. Bukšegom, ki je rekel med drugim o takozvanem hrvatskem vprašanju: Predvojna Srbija je imela široke ustavne pravice teda zelo slabu upravo. Pri nas »prečinkarje pa je bilo nesporočno: malo ali nobenih pravic, teda relativno dobra uprava. Slaba plača vetrarja nerazpoloženje med državnimi uradniki. Slaba gospodarska, davčna in finančna politika ovira produkcijo in trgovino. Politična vprašanja se odlagajo in ne rešujejo. V zunanjosti politiki doživljamo same neuspese. Politične pravice se kršijo. Ves to je zvrok nezadovoljstva ne samo na Hrvatskem, ampak po vsej Jugoslaviji. Ako gre danes večina hrvatskega naroda na Hrvatskem za megleno Radičeve hrvatsko kmetijsko republiko v okvirju mednarodno priznane kraljevine Srbov, Hrvatov in Slovencev, to ni simpatija za Radiča in njegovo republiko, ampak nezadovoljstvo z neuspehi na vseh poljih državne uprave. Danes ne vidim še izhoda iz te nešrečne situacije. Nove izglede bi mogli prinesi nove volitve in morda tudi novi ljudje. Potreba nam je nova politična, finančna in gospodarska smer v večjim razumevanjem za gospodarske razmere v gospodarskem oziru bolj razvitenih krajev Jugoslavije, ki bi s svojim pravilnim razvojem mogli pomagati pri razvoju in obnovi opustošenih in v gospodarskem oziru zaostalih krajev. Vkljub vsem težkočam niti najmanje nedvomim o bodočnosti Jugoslavije, ki ima z to vse pogoje. Treba nam je samo zdrave pameti, več altruizma in pravilnega gledanja na celoto, a ne samo na najbližjo okolico, kar spominja na srednjeveški Italijanski kampanilizem. To nam škoduje več nego vse drugo.

= **Jugoslovensko-bolgarski odnosi.** »Primorske novine« izvaja: Od kar je s porazom bolgarske vojske na makedonski zemlji, borbam med hrvatskimi in srbskimi vojskami, na katerem bi se sedaj naši državni predstavniki agitirajo proti edinstveni državi. Na Radičeve strani zastrupljajo z izborovani tudi one kraje naše države, kjer do sedaj niso poznali frankovske politike, na srbski strani pa je padla beseda »simpatija«. O tem se sedaj razpravlja tako, kiekor bi šlo za kako enostavno trgovske transakcije zakonitne banke. Ali res nima država sredstev, da bi preprečila agitacijo zločincev, ki hočejo razrušiti naše ujedinitveno domačo ognjišče? Imam jih in mora jih imeti. Ne gre pri tem za drakonske odredbe proti onim, ki upravičeno kritizirajo sistem, slabo upravo in pogreške na škodo tega ali onega plemena. Gre za one, ki sistematicno minirajo državo in narodno edinstvo, ki so se postavili na stališče popolne negacije države in ki se poslužujejo najgabnejših demografskih sredstev, da zapeljejo nepondeno ljudstvo na kriva pota, na mržnjo in bratomorje vojno med plemenami. Ako se je našel lek za komunistično propagando in za njihove atentate, ki so jih pripravljali in izvrševali proti posameznikom, zakej se ne bi našel lek proti izrodom, ki pripravljajo atentat na vse jugoslovenski narod? Sovražimo vse represivne odredbe, ki so proti svobodi misljenja, kritike in individualnega naziranja o državi. Toda pozdravili bomo ostre odredbe proti demografski protidržavni propagandi. Predvsem pa se morajo popraviti socijalne razmere in odvzeti brezvestnim agitatorjem njihovo najboljše oružje. Ako pa je našel lek za komunistično propagando in za njihove atentate, ki so jih pripravljali in izvrševali proti posameznikom, zakej se ne bi našel lek proti izrodom, ki pripravljajo atentat na vse jugoslovenski narod? Sovražimo vse represivne odredbe, ki so proti svobodi misljenja, kritike in individualnega naziranja o državi. Toda pozdravili bomo ostre odredbe proti demografski protidržavni propagandi. Predvsem pa se morajo popraviti socijalne razmere in odvzeti brezvestnim agitatorjem njihovo najboljše oružje. Ako pa je našel lek za komunistično propagando in za njihove atentate, ki so jih pripravljali in izvrševali proti posameznikom, zakej se ne bi našel lek proti izrodom, ki pripravljajo atentat na vse jugoslovenski narod? Sovražimo vse represivne odredbe, ki so proti svobodi misljenja, kritike in individualnega naziranja o državi. Toda pozdravili bomo ostre odredbe proti demografski protidržavni propagandi. Predvsem pa se morajo popraviti socijalne razmere in odvzeti brezvestnim agitatorjem njihovo najboljše oružje. Ako pa je našel lek za komunistično propagando in za njihove atentate, ki so jih pripravljali in izvrševali proti posameznikom, zakej se ne bi našel lek proti izrodom, ki pripravljajo atentat na vse jugoslovenski narod? Sovražimo vse represivne odredbe, ki so proti svobodi misljenja, kritike in individualnega naziranja o državi. Toda pozdravili bomo ostre odredbe proti demografski protidržavni propagandi. Predvsem pa se morajo popraviti socijalne razmere in odvzeti brezvestnim agitatorjem njihovo najboljše oružje. Ako pa je našel lek za komunistično propagando in za njihove atentate, ki so jih pripravljali in izvrševali proti posameznikom, zakej se ne bi našel lek proti izrodom, ki pripravljajo atentat na vse jugoslovenski narod? Sovražimo vse represivne odredbe, ki so proti svobodi misljenja, kritike in individualnega naziranja o državi. Toda pozdravili bomo ostre odredbe proti demografski protidržavni propagandi. Predvsem pa se morajo popraviti socijalne razmere in odvzeti brezvestnim agitatorjem njihovo najboljše oružje. Ako pa je našel lek za komunistično propagando in za njihove atentate, ki so jih pripravljali in izvrševali proti posameznikom, zakej se ne bi našel lek proti izrodom, ki pripravljajo atentat na vse jugoslovenski narod? Sovražimo vse represivne odredbe, ki so proti svobodi misljenja, kritike in individualnega naziranja o državi. Toda pozdravili bomo ostre odredbe proti demografski protidržavni propagandi. Predvsem pa se morajo popraviti socijalne razmere in odvzeti brezvestnim agitatorjem njihovo najboljše oružje. Ako pa je našel lek za komunistično propagando in za njihove atentate, ki so jih pripravljali in izvrševali proti posameznikom, zakej se ne bi našel lek proti izrodom, ki pripravljajo atentat na vse jugoslovenski narod? Sovražimo vse represivne odredbe, ki so proti svobodi misljenja, kritike in individualnega naziranja o državi. Toda pozdravili bomo ostre odredbe proti demografski protidržavni propagandi. Predvsem pa se morajo popraviti socijalne razmere in odvzeti brezvestnim agitatorjem njihovo najboljše oružje. Ako pa je našel lek za komunistično propagando in za njihove atentate, ki so jih pripravljali in izvrševali proti posameznikom, zakej se ne bi našel lek proti izrodom, ki pripravljajo atentat na vse jugoslovenski narod? Sovražimo vse represivne odredbe, ki so proti svobodi misljenja, kritike in individualnega naziranja o državi. Toda pozdravili bomo ostre odredbe proti demografski protidržavni propagandi. Predvsem pa se morajo popraviti socijalne razmere in odvzeti brezvestnim agitatorjem njihovo najboljše oružje. Ako pa je našel lek za komunistično propagando in za njihove atentate, ki so jih pripravljali in izvrševali proti posameznikom, zakej se ne bi našel lek proti izrodom, ki pripravljajo atentat na vse jugoslovenski narod? Sovražimo vse represivne odredbe, ki so proti svobodi misljenja, kritike in individualnega naziranja o državi. Toda pozdravili bomo ostre odredbe proti demografski protidržavni propagandi. Predvsem pa se morajo popraviti socijalne razmere in odvzeti brezvestnim agitatorjem njihovo najboljše oružje. Ako pa je našel lek za

## Narodno gospodarstvo.

— ng Rusko gospodarsko življenje. Sovjetsko časopisje opozarja na razne znake, ki naj dokažejo, da se pričenja velik del ruske industrije, ki je popolnoma počivala, zoper gibanji. V Petrogradu n. pr. so vzeli tekom meseca januarja inozemski podjetniki, zlasti iz Švedske in Danske, v zakup celo vrsto velikih podjetij. Ljudski komisariat za vnanjo trgovino snuje sedaj mešane delniške družbe za trgovske namene ob udeležbi sovjetskih vlade. Namerava se ustanoviti poleg Ruske državne banke Ruska banka za vnanjo trgovino. Pri ljudskem komisariatu za vnanjo trgovino bi se v ta namen ustanovili posebni trgovski organi, ki bi kontrolirali banki prideljene družbe. Sovjetska vlada je uvedla za podjetja, koja so dana v zakup, posebno kontrolo v ta namen, da se varstveni zakoni glede delovnega časa pravilno izvršujejo.

— ng Gospodarske vesti iz Portugalske. V finančnem in gospodarskem oziru je bilo leto 1921 za Portugalsko slabvo. Poslabšanje finančnega položaja je povzročila slaba uprava javnih finančnih organizacij. Organizacija je 5. vedno pomanjkljiva, množe se neproduktivni izdatki, zlasti se vzdržuje in nanovo imenuje veliko število uradništva, ki presega potrebe javne službe. K temu prihaja še zvišanje števila krožecih bankovcev in dolgov za kladnega urada pri Portugalski banki. Obtok bankovcev se je zvišal leta 1921 od 614 na 696 milijonov, dolgori zkladnega urada pa so se zvišali od 504 na 624 milijonov. Industrija te ovirana vsled visoke obdačitve, kmetijstvo je trpežno vsled slabega vremena. Izvor vina, glavnih izvoznih produktov se je znižal od 31 milijonov litrov leta 1920 na 21 milijonov litrov leta 1921.

— ng Italijanske delniške družbe. Meseca januarja je bilo ustavnovljenih 99 delniških družb z glavnico v znesku 66 milijonov lir; 74 delniških družb je zvišalo svoje glavnice za 190 milijonov lir; delniške glavnice je zvišalo 17 delniških družb v znesku 24 milijonov lir in 33 družb z glavnico v znesku 44 milijonov lir se je razdrožilo.

— Češke banke. Dunajska podružnica Živnostenske banke se preosnuje v samostojno z delniško glavnico v znesku 1 milijarde avstrijskih kron. Nova banka prevzame tudi dunajsko podružnico Češke industrijske banke.

— ng Italijanske državne železnice. Iz finančnega poročila italijanskih državnih železnic za 1. 1919/20 je povzeti, da se je železniško omrežje razširilo za 18.94 odstotkov v primeri za zadnjim letom predvojne dobe. Medtem ko je obratni račun izkazoval prej, ne glede na leto 1914/15 skromen donos izkazuje za 1. 1919/20 presežek izdelkov v znesku 859 milijonov lir. Vzrok je iskan v splošni draginji in razvrednostnosti denarja. Od 283 milijonov lir leta 1914 so poskocile meze za osebie na 1270 milijonov lir.

— ng Francoske petrološke družbe na Poljskem. Trgovski dogovor med Francijo in Poljsko vsebuje važna določila glede francoskih potrebnih družb na Poljskem, katerih kapital se ceni preko pol milijarde frankov. Poljska vlada je dovolila tem podjetjem več privilegijev, na primer prost izvoz produktov, določitev cen v državi, prosto razpolaganje s tujim valutom iz eksporta.

— ng Nova izdala bankovcev na Ogrskem. Za kreditne potrebe trgovine bo pomnožil ogrski zavod za bankovce na podlagi vladnega dovoljenja obtok bankovcev za nadaljnji 2 milijardi, tako da bodo za trgovske namene skupno 4 milijarde na razpolago.

— ng Koncesioniranje bančnega obrta na Ogrskem. Nedavno sprejeti ogrski obrtni zakon pooblašča trgovinskega ministra, da določi naredbenim potom, katere osebe, ozir. družbe smejo izvrševati bančno in menjalno obrt. Merodaina bo pri tem "nacionalna in moralična zanesljivost".

— ng Nova španska carinska tarifa. Nova španska carinska tarifa, ki vsebuje številna zvišanja dosedanih postavk, je bila 13. svečana objavljena v narodnem vladnem organu in je stopila 16. svečana v vellavo.

— ng Gospodarske vesti iz Avstrije. Avstrijske tovarne za izdelovanje tulja so sklenile kartel — Avstrijska tovarna za orožje je podvajila svojo delniško glavnico na 378 milijonov kron.

— ng Finančna vest iz Italije. Obrestna mera italijanskih zakladnic se je znižala od 6 na 5% odstotkov.

## Težave v telefonski centrali.

Iz postnih krogov nam pišejo: Pritožbo zaradi netočne, ali kakor pravijo nekateri naročniki, malomarne in zanikne postrežbe v telefonski centrali, so na dnevnem redu. Pritožuje se vse križem, najbolj pa tisti, ki telefonira bolj po redko in tak, ki niso nikdar še videli kakе telefonske centrale in nimajo torej niti trohice pojma o tem poslovovanju. Kaj vse morajo preslati te uboge pare od telefonistov! Nekateri se izražajo tako odurno, neslano in surovo, da bi morala zavreti kri se tako mirnemu flegmatiku.

Vsega je kriva telefonska centrala, oziroma njeni osebje: telefonistke in nadzorni organi. Vse se znaša nad »proletarnimi habami«, nihče pa ne ve in tudi ne vedeti, da so izmed triplih državnih uprave največji trplji telefonistke kakе vsele centralne, ki je opremljena s še predtopornimi aparati. Nekateri telefonični naročniki so v svoji sveti in po njih mnjenju upravljeni že v razburjenosti prihumele naravnost v telefonsko centralo. In ko so videli, kako se ti posluje, kakšen in ropot s posameznimi aparativimi deli, s kako spremnostjo in vztrajnostjo, pa tudi nečloveško potrebitnostjo, se izvršujejo posamezna naročila, odnosno kljuci, pa so jo kmalu odkrili posmirenji, obetajoči, da se ne bodo pritoževali nikdar več. Seveda so tudi izjem, kerim so vsa dokazovanja in zatrjevanja bob ob steno, ti bodo še naprej razsajali in se pritoževali od Poncila do Pilata, kaipa da navadno brezuspešno, ker je krivda prav dostikrat v aparatu ali na dovodnici, ne redko pa tudi pri naročniku samem, kakor se bo videjo pri zgledih. Počebno rado se zahteva šef direkcije, češ, češkaj babnica, ti bom že posvetil, zdaj jih boš silšala, kar si zaslužila.

Sej pokliče kalpada predstojnika centralne in odgovor in ko mu ta dotični slučaj obrazloži, dobti nalog, naj tako sporoči in pomiri pritožujočo se stranko.

Naštejmo samo nekaj primerov in vzgledov, zakaj se vsi naročniki pritožujejo:

1. Stranka kliče po »celo ure, da celo po »dva in tri dne, a centrala se ji neče oglasti. Tako se glasi pritožba. Takso se prešče njegov vol in naprava, zlasti zaklopica v centrali; nato gre monter do naročnika in ga prosi, naj pozvoni odn. pokliče centralo. Najprej vzame telefon (slusal) v roko, z drugo pa začne neusmiljeno vrteti in obračati ročico ob aparatu, čež zdaj se boš sam prepričal, kdo ima prav. Ob sebi je umetno, da ga monter takoj ustavi in poduti, kako se ima telefonirati. Kdor sname slusal s kliukom, vrti lahko do sodnega dne, pa še ne bo priklical centralne. Takih sicer ni dosti, so pa le.

2. Primeri se pa tudi, da se centrala ne javi, dasi naročnik pravilno zvoni in kliče, tedaj je pač napaki na vodu ali pa v centrali; tedaj je napametne in najuspešnejše, če se obvesti centrala morda po kaki bližnji postaji ali pa po posloški koga naravnost v centralu. Ako je odvod ali žica pretrgana, opazi takoj centrala sama in to tudi precej zabeleži in obvesti organe vzdrževalnega odseka.

3. Prav tako se pripreti, da centrala ne more priklicati kakega naročnika, ki je nevede in nehoti poloziti slušalo na mizico, namesto da bi ga bil obesil na kliukco. Ta klička je sicer kmalu poravnana, ker ga centrala obvesti po kom drugem; centrali se pa le očita, da ga neče zvezati, da se mora oglastiti itd.

4. Naječi jih mora telefonista presličati z bog zasedenih številk. Včasih pokliče kliče naročnik po tri- in tudi večkrat kako stranko, a vedno dobi v odgovor: »zasedena«. Tega ne more nihče verjeti, da je to mogoče, zato zahteva z vso silo takojšnjo zvezko. Nič ne pomaga vse izgovarjanje, da ne smemo prekiniti krajevnih pogovorov razen v prilog medkravju. Prigodi se pa tudi, da je bila dotična številka res že med tem prosta, pa jo je druga telefonista zvezala zopet drugam, nevede, da je kličal kdo drugi. Saj si ni mogoče zapomniti vsakega posebnega, koga je želel pred par trenotki, ker pada zaklopica na zaklopico; telefonista dela z vsemi močmi, da postreže po možnosti čimprej vsem. Zato so tudi vsi daljši razgovori, popraševanja in razne neokusne opazke neumestne in nedopustne, ker se s tem telefonistko samo moti v postrežbi.

5. Dva naročnika sta v najbolj živahinem govoru med seboj, kar se oglasi telefonista: »moram prekiniti, kliče interurban! Tu je pa ogenj v strehi. Nekaterim se sploh ne da dopovedati, da se v medkravju promet ne da čakati, ker sicer pogovor zapade, na novo naročeni pa se uvrsti kot zadnji; včasih sploh ulti dan več ne pride na vrsto. Če telefonista prekine krajevni pogovor, je to samo v prilog stranki; centrala torej ne zasuži očiskov ampak poхvalo. Pridelo pa tudi tak, ki zahteva, naj se naročnik, govorč na medkravju vod, prekine zanj samo en trenotek. Kake pojme ima ta o zvezah!

Navesti bi se da še brez števila takih primerov in občinstvu pokazati, kakе krvice se delajo telefonistkim, ki so razen ponocni po stalnim in strogim nadzorstvom. Nihče ne pomisi, da ima vsaka posamezna telefonista do 100 naročnikov in da v istem trenotku kot on kliče lahko še štiri in tudi več naročnikov, ki ih posstreže, če le mogoče, po tistem redu, kadar padejo zaklopnice. Nekdo mora malo počakati, zato je najbolje, da se ne spušča v pogovore in pritožbe, ker s tem zadržuje telefonisto in druge naročnike, ki čakajo na njim zvezke. Vsak naj pove razločno samo številko, ne imena dotičnega naročnika, ker jih, zlasti novejše moči, ne poznajo vseh na pamet, po imenu; zato so po imenki natisnjeni; vsak naj si jih sam nabavi, telefonistka nima časa, da bi še ikakla številka zahtevanega naročnika.

— ng Gospodarske vesti iz Avstrije. Avstrijske tovarne za izdelovanje tulja so sklenile kartel — Avstrijska tovarna za orožje je podvajila svojo delniško glavnico na 378 milijonov kron.

— ng Finančna vest iz Italije. Obrestna mera italijanskih zakladnic se je znižala od 6 na 5% odstotkov.

Malo več srca in srčne omike, pa bi bilo za silo, če so tudi aparati »predtopni, starinski, preživeli in manika vsega materiala na vseh koncih in krajinah.

Ako hoče telefonska uprava zadostiti vsem dandanašnjim zahtevam naročnikov, mora pred vsem uvesti nove, moderne, na višku tehnike stotečne aparate, v krajnjem prometu položiti kable, da ne bo vsak vi-

harček in saceč podrla oporišč in trgal žice; za medkravni promet pa napeti za vsak večji kraj vsaj po en vod, za glavna mesta in velike centrale pa kar po več vodov, potem bodo vsi za nekaj časa utihnilo pritožbe, dokler ne bo tehnika izumila še uspešnejših sredstev, toda to bi ne stato samo nekaj milijonov, še bi na milijarde! Ker jih pa ni, potopljam vsak nekoliko

Matejović: Prometej.) Važen je članek dr. Branka Vodnika o »Linguistiki in literaturi« s posebnim ozirom na razmere na naših univerzah. Dr. G. Čremošnik je priselil članek »Naše roblje u srednjem veku«. Dr. Serge Čahotin pa zahteva razpravo: »Novi pogledi u savremenou biologiju, ki bo zanimala naše strokovnjake. Pred vsem zanimal je članek: »Hrvatsko - srbska paralela« od Nikole Premonića, h kateremu so bomo posebe vrnili. Znano je, da se Hrvati zadnji čas radi proglašajo za nekaj jugoslovenske Irce in tožijo svetu o svoji bridi osudi. Članek prav dobro pojasni na 14 straneh, kako razliko je med Hrvati in Irce. In še marsik. Pa o tem drugič. — Sibircus piše o »Kolčaku in njegovem porazu«. Sibircus je bil sam prica dogodkom, o katerih govori. V »Prezideci« imamo najprej članek Zdenka Verušiča: »Beseda o gledališču«, kjer spominamo, da ima tudi Zagreb svoje gledališke bolezni, ki so podobne našim — pa se skoraj še hujše. — Citaite, je tam mnogo dobrih misli. Ant. Branko Šimić piše o pesniku Vidrušu o katerem je pisal pred tedni Fr. Govekar v podpisu »Slov. Naroda«. Nato sledijo politični, socialni in trgovski članki, ki razpravljajo sodobne pereče vprašanja.

— Jugoslavensko Njivo izdaja Jurij Demetrović (Zagreb) in Radenko Stanković (Beograd). Imena delavcev na tel. naši njeni nam jemljo, da bo naše domače poletje dobro obdelano. Naročnina 100 dinarjev letno je res visoka, a zdi se, da bodo naši naročniki prišli na svoj račun in le že zeleli da bi se »Jugoslavensko Njivo« lepo razvila in bi združila našo inteligenco pri reševanju skupnih vprašanj. Uredništvo le že opetovano povabilo tudi Slovence na sodelovanje in bo gotovo rado priobčevalo tudi slovenske članke. Bilo bi prav, da bi se ne tičali v svoj kot, ampak da sodelujemo pri publikacijah, ki hočela reševati vsa naša vprašanja s stališča skupnosti. V spoznanih — in edino v tem — moreno premagati predsednike, ovire in razmere in stopati na pot velikega svetovnega naroda.

— Nova drama Bože Lovriča, »Češkoslovenska republika« poroča, da je sprejela uprava Smichovskega gledališča novo dramsko Bože Lovriča »Sine. Dranno« je prevedel na češki jezik Jan Hudec. Insceniral jo bo naš arhitekt Plačnik.

— Nova revija. Iz Splita poročajo, da so naši književniki in učenjaki skupno z dr. Jovanom Cvijićem sklenili izdajati v Splitu novo znanstveno revijo.

— Dom i Svijeta, ki izhaja dvakrat na mesec na 20 ali 24 straneh velike osmerke v Zagrebu je postal pod novim uredništvom prof. dr. M. Ogrizekovića in pisatelja Ize Velikanovića, najboljši in najlepši jugoslovenski ilustrirani list. Vedno aktualen, primač književne dnešnje najuglednejših jugoslovenskih pisateljev, vesti o gledališču, umetnosti in znanosti, umetniške priloge in slike dnevnih dogodkov. Vsaka številka je posvečena kakemu jubileju, ali kakemu važnemu svetovnemu dogodju. 3. številke letosnjega leta je v spomin na 300 letnico Moliera, njegova rojstva posvečena Molieru ter priča veliko število slik iz najboljših Molierovih komedij, dalej iz Molierovega privatnega življenja, njegov zivotopis in studij o njem. Posebna poštnica, ki se je vprzorila v Zagreb in v kateri je Arnošt Gründl dosegel veliki uspeh, »Dom i Svijet« prinaša tudi njegove fotograf. slike. 4. številka pa je platinarska ter prinaša prekrasne slike naših in hrvaških planin. Ta številka je prav tako hrvatska kakor slovenska. Razum, tega prinaša »Dom i Svijet« celo vrsto romanov in povezic iz hrvatske in svetovne literature. Cita, da je tu prav mnogo; zato priporočamo list vsem knjižnicam, čitalnicam in vsem komur, ki red čita.

REPERTOIR NARODNEGA GLERDA-LISCA V LJUBLJANI.

Drama.  
Sreda, 1. marca: Hamlet, B.  
Četrtek 2. marca: Gardist, Izven.  
Petek 3. marca: Dramska predstava v opernem gledališču.  
Sobota 4. marca: Svet. A.  
Nedelja 5. marca: Popoldne ob 3. Vesk. ja čenska, Izven.  
Zvečer ob 8. Hamlet, Izven.  
Ponedeljek 6. marca: Zaprti.  
Torek 7. marca: Dramska predstava v opernem gledališču.

Opera.  
Sreda 1. marca: Werther, C.  
Četrtek 2. marca: Cavalleria rusticana, Plesna legendica, B.  
Petek 3. marca: Zlahnini mečjan, E.  
Sobota 4. marca: Madame Butterfly, D.  
Nedelja 5. marca: Faust, Izven.  
Ponedeljek 6. marca: Zaprti.  
Torek 7. marca: Zlahnini mečjan, C.

Poziv. Komisija za ocenjevanje gradbenih načrtov za upravno poslopje delavske nezgodne zavarovalnice in okrajske bolnišnice blagajne v Ljubljani je dovršila svoje delo. Pri preimramenem gradbenem načrtu z gesлом MCMXXII je bilo najti zapečatenega ovoja s pravim imenom in naslovom projekta. Prosimo dotedčnega g. projektanta, da dognede najkasneje do 7. marca t. l. na gradbeni odsek delavske zavarovalnice in bolnišnice blagajne v Ljubljani, Cankarjevo nabrežje 4. v zapečetanim ovoju svoje pravo ime in naslov. Ocenjevalna komisija je priporočila v nakup načrt z gesлом: »Zavarovalna OTO« in »Resno delo«. Dotične projektnike prosimo da izjavijo (do 7. marca t. l. na označeni naslov) če v nakup dovolita. Ta izjava opravičuje komisijo, da odpre zapečatenega ovoja s imenom in naslovom.

## Kultura.

### »Jugoslovenska Njiva«.

Onim, ki se vsi malo zanimajo za rečilo, ki izhaja v naši državi, »Jugoslovenska Njiva« ni neznan. Bila je pri nas prece razširjena. Razvila se je iz blvse »Srpske Njive« — zdržala se je za nekaj časa z »

## Železničarjem!

Na konferenci, ki se je vršila v Beogradu in pri kateri so bili zastopani zastopniki industrijske, obrtniške, trgovske in delavske zbornice ter zastopniki vseh železničarskih organizacij, se je razpravljalo o zahtevah železničarstva in o stanju prometa v naši državi ter o načinu, da promet dvigniti in pri pomoci uslužbenstvu do izvojevanja njegovih zahtev.

V svrhu informacij v koliko in kakršno se namerava ugoditi železničarskim zahtevam, se je določilo na seji vrhovnega vodstva koalicije jo v nedeljo, dne 26. februar 1922 ob 15. uri v hotelu Balkoni v Beogradu, da gredo v ponedeljek 27. 2. 1922 k ministru saobraćaja predsednik Stanojević. Nachtilig in Slavec iz Maribora, Pavlič iz Sarajeva ter Korosec in Beltram iz Ljubljane.

V avdijenci pri g. ministerju Stanovič so dobili poročilo da skrbti in dela g. minister, da se ugoditi vsem stavljanim zahtevam železničarjev ter ponovno povdarja, da so stavljene zahteve upravljene.

Povedal je, da je dobil 15 milijonov dinarjev kredita za nabavo potrebnega materiala za obnovbo in zboljšanje železnic ter izdanie stanovanj za usluženje.

Nadalje je izposloval privoljenje selovnemu vlade ter soglasje finančnega odbora, da dobi kredit 39 milijonov dinarjev za obliko železničarskemu usluženju, ki ima zakonito pravo in odpomoč za obliko vsem tistim uslužencem, ki morajo nositi službeno obliko nimač pa prava do nje.

Ko je bil minister opozorjen, da se mora dati nujno tudi vsem delavstvu odpomoč sicer ne morejo organizacije nositi nikake odgovornosti za red in disciplino je odgovoril, da za delavstvo ne more za sedaj ukreniti ničesar, ker zato še nima zakonske osnove. Naročal je naj voditelji organizacij povede delavstvu in uslužbenstvu naj bolj vestno in pridno dela, da se bodo dohodki železnic zvišali, nakar mu bo mogoče tudi delavstvu položaj izboljšati. Povedal je, da je po nekem narodnem poslancu informiran, da izvajajo železničarji pasivni odpor, nakar se mu je pojasnilo, da to ni resnica. Resnica je, da je nered na železnicah posledica skrajno slabega stanja železnic in brezglave železničke uprave, ne pa osobja, ki vrši službo še preko po pravilniku določene inere in tako vestno, da ne more imeti za pasivni odpor uslužbenstvu ministru prav nikakih konkretnih dokazov. Značilno je, da je začutil potrebo g. ministra povedati, da je opunomočen za slučaj štrajka ali pasivnega odpora se poslužiti vseh zakonitih sredstev proti uslužbenstvu. Zastopniki vrhovnega vodstva so dobili utis, da se klubu vsemu opravičevanju zanaša g. minister saobraćaja še vedno več na zakon o zaščiti države kar ne izvrševanje dolžnosti, ki jih ima železnička in državna uprava napram svojim uslužbenecem in podanikom. Na vprašanje, do kdaj bo moralno že čakati delavstvo, da sestavljeni zahtevi ugodijo je odgovoril g. minister: Ako se bo promet redno vršil in dohodki povečali, se bo v jeseni t. l. lahko delo odpomoč, da bo pa g. minister v zakonodajnem in finančnem odboru delal na to, da se bo delavstvu, če bo mogoče, že preje ugodilo. Vrhovno vodstvo koalicije.

## HUJSKANJE PROTI JUGOSLAVII V MILANU.

Nacionalno - fašistska stranka v Milanu se je zopet pečala z Reko in Dalmacijo. Sklicali so shod in z novo je hujskala proti Jugoslaviji. Poročila pravijo, da so fašisti sprejeti resolucijo, ki poudarja absolutno potrebo, da Italijani obdrže še nadalje okupacijo tretje cone v Dalmaciji in da zajedno ne izpusti iz svojih rok baroškega pristanišča, kateremu so dali že italijansko ime »porto Sauro«. Izvajajo, da morajo biti italijansko postopanje tako vsled dejstva, da Jugoslavija noči nič slišati o jamstvih v prilog Italijanom v smislu rapalske pogodbe. Potem menijo, da je mednarodni položaj ob Dunaju in na Balkanu precej negotov, kar tudi priporoča gorenji skep. Nato je zborovalo še Narodno društvo za Dalmacijo, ki je sprejelo dolgo resolucijo, katera se obrača v prvi vrsti proti onim, ki hajte iščejo priateljstva z Jugoslovenom in so pripravljeni mnogo žrtvovati v to svrhu. Društvo pretira dogodek v Splitu in kaže na italijansko politično pot proti Orientu preko Balkana ter svari pred nevarnim oportunitmom.

Tako ne poteče skoraj niti jeden dan, da ne bi čuli iz Italije hujskarji proti Jugoslaviji. Potem pa se čudijo, da pisejo naši listi ostro o Italiji in da naši državniki naglašajo krivdo na italijanski strani, da se vedno boli odhaljujejo zblizljive poti med obema državama. Italiani vedo, da Jugoslovence hudo neče italijanska okupacija tretje dalmatinske cone in vedo, da je baroško vprašanje pravzaprav že rešeno, ali baš zato vedno in vedno dreza v Dalmacijo in Reko. Zajedno sanjajo o svoji ekspanzivnosti proti orientu, pa so po svoji nacionalistični goni takoj omračeni, da ne vidijo, kako si te sanje sami sproti podirajo. Italijanska bodočnost na Jadranu in njeni dobrimi odnosili z Jugoslavijo se ne utrude ne z milanskimi in ne z rimskimi huiskarijami. Italiani ne bodo mogli nikdar ravnati z nami kakor s kakim pojim narodom, ki išče milosti. Do tega spoznanja bi bili že lahko prišli. Prilike smo jim dali že dovolj za to.

## Dneone vesti.

V Ljubljani, 1. marca 1922.

— **Vznesljive vesti.** Politička, ki jo vodi hrvaški blok pod komando Štefana Radića, je povzročila, da so v srbski javnosti jeli razmišljati o eventualni amputaciji Hrvatske. Z občedžavnega, kakor tudi z našega ozjega slovenakega stališča smo že opetovano ugovarjali proti morebitni izvedbi takšega načrta, ki bi nas spravil ob vse plodove našega osvobodenja in ujedinjenja, vendar pa te glasove v amputaciji nismo jemali za resne, nego jih smatrali bolj za nekako strašilo, ki bi naj dovedlo politično deco na Hrvatskem v pameti. Toda zdaj se, da smo pokret v srbski javnosti za odcepitav Hrvatske vendarje podcenjivali. Simptomatično je namreč, da se je onim, ki govorijo o amputaciji, pridružilo tudi tako ugledno in resno glasilo javnega mnenja, kakor je beogradski »Politika«. Pred nami leži ponedeljkova številka tega lista. Na uvođenem mestu ima članek »Neodvisna država Hrvatska z zemljedgom Jugoslavije, kjer so nertane meje samostojne Hrvatske. V tem članku piše »Politika« dobesedno: »Neodvisna hrvatska država bi moralna biti, kakor se vidi, anclava, malo nata ali pravzaprav črna maroga v veliki državi Srbiji. Hrvatov in Slovenscev. Naravno je, da mora naša država imeti neposredno zvezo s svojim organizmim delom na severu s Slovenijo, in je potem takem neizogibno potreben širok koridor, ki bi šel od Ougulina proti Ljubljani. Od razvoja dogodkov in postopanja zapeljanih kmetskih mas na Hrvatskem je odviano, ali jih bomo prepuštili njihovi usodi in jim dali državo, ki jo zahteva 63 njihovih poslancev. A ni težko vedeti v naprej, kakšna bo usoda te neodvisne hrvatske države in nai se ostane sama, ali se povrne k centralni Evropi, s katero jo vežejo tisočletne vezi — »pravopravnost«. Iz tega je razvidno, da so o amputaciji Hrvatske jeli resno razmišljati celo krog, ki sta bili od nekdaj za bratski sporazum med Srbij in Hrvat. To je pojav, ki sili tudi nas k razmišljevanju. Ali bi ne bilo unesmo, da bi se odločili naši politiki, ki jim je blagor države na srcu, za bratsko in nesebično posredovanje?

— **Predavanje Jugoslovensko-českoslovaške lige.** Jungslovensko-českoslovaška liga v Ljubljani priredi v petek, dne 3. marca 1922 ob 8. zvečer v veliki dvorani Mestnega doma Jiraskov večer. Predaval bo dr. Ivan Lah. »O zgodovinskih slikah, osebah in krajih v romanih Aloisa Jiraska.« Preko 120 sklopčnih slik bo pojasnil izvajanje predavanja. Irasek je nam Slovencem že znan po romanu »Psiholavci in Filozofska historija«, ki sta že tudi v slovenskih prevodih. Kdor se želi seznaniti z naivčilimi momenti češke zgodovine in spoznati kraje, kjer so ti dogodki dogajali, naj ne zamudi tega predavanja. Vstopnina je prostovoljna, čisti dobitek pribrede je namenjen Jungslovenskemu vodošošolcem v českoslovaški republike.

— **Pokrajinsko upravo** sistematično napadajo gotovi listi, kakov da bi bila ona kriva vsoga zla in vseh nadlog, ki tarejo naše prebivalstvo. To ni pošteno, ker prav ti listi dobro veda, da stori pokrajinska uprava vse, kar je mogoče, za blagor našega ljudstva. Ako pa često ostanejo vsi napori deželne vlad brezuspešni, ni to nena jena krivda. Zato bi naj dotični listi naslovili svoje napade na drugo — pravo adreso.

— **Nove mezde stavbinskih delavcev.** Odsek gradbene stroke v Zvezli industrijalcev v Ljubljani, ki obsegata vse podjetja te stroke v Sloveniji, je dne 23. februarja t. l. na novo določil mezde stavbinskih delavcev, to pa enotno za vso Slovenijo. Nove mezde stopijo v veljavno začetkom marca t. l. in znašajo: 1. Polirij (običajno z mesečno plačo) na uro 18—25 K. 2. preddejavci na uro 14—18 K. 3. zidarji, tesarji 11—16 K. 4. težaki na uro 7—11 K. 5. mladostni delavci pod 18 let na uro 5—7 K. 6. delavci na uro 5—7 K. 7. vajenci na uro 6—11 K. Sicer ostanejo v veljavni začetkom marca t. l. in znašajo: 1. Polirij (običajno z mesečno plačo) na uro 18—25 K. 2. preddejavci na uro 14—18 K. 3. zidarji, tesarji 11—16 K. 4. težaki na uro 7—11 K. 5. mladostni delavci pod 18 let na uro 5—7 K. 6. delavci na uro 5—7 K. 7. vajenci na uro 6—11 K. Sicer ostanejo v veljavni sedanja splošna določila. Po finančnem zakonu iz leta 1921 se delavci odtegnejo dohodnina od tačas izplačanih mozd, ne pa po letnih prejemkih iz leta 1921. Vendar se prenove podjetjem, da postopajo po lastnem preudarku, ali in kako odtegnejo dohodnino.

— Pri kmetijskem oddelku pokrajinske uprave je imenovan za asistenta dr. Vlado Arko, živinodravnik v Postojni.

— **Zborovanje Magajninih zdravnikov.** V nedeljo predpoldno se je vršilo v magistratni dvorani ustavnove zborovanje »Zvezze blagajninih zdravnikov bolniščne blagajne za Slovenijo.« Za predsednika je bil izvoljen višji blagajnični zdravnik dr. I. Zajec, Ljubljana, za podpredsednika pa dr. R. Bergmann. Popoldne je v isti dvorani predaval tajnik zavarovalnice proti nezgodam dr. Joža Bohinjev, ki predstavlja »Nezgodno zavarovanje in zdravništvo.« Predavatelj je orisal zgodovinski razvoj nezgodnega zavarovanja in nagašal važno nalogo, ki pripada pri tej zavarovanju, katerih pažnja se ne smeomejovati le na poškodovanje samega, temveč mora obsegati vse njegovo delovno in življensko razmere. Temperamentalno predavanje, prožeto socialnega čuta, ki pa je tudi pokazalo razumevanje zdravniških prilik, je želo obilo priznanja. Ravnatelj bolniščne blagajne za Slovenijo, Ivan Kocur, ki je zara-

## Najnovejša poročila.

REZULTAT OBČINSKIH VOLITEV V BOLGARIJI.

— **Sofija, 1. marca.** (Izv.) Celokupni rezultati dne 19. februarja se vršečih občinskih volitev v Bolgariji so dosedaj le deloma znani. Po dosedanjih od notranjega ministrstva objavljenih rezultatih je dobila kmetijska stranka (stranka Stambolijskega) 336.129 glasov. Komunisti so dobili v vseh občinah 28.963 glasov. Združene opozicionalne stranke so doble 278.759 glasov. Te rezultate objavlja tudi zunanje ministrstvo v svrhu informacije o političnem položaju v Bolgariji. Zanimivo je, da priobčujejo poročila o izidu volitev le vladni listi, dočim listi opozicije načelno odklanjajo ta poročila.

— **Beograd, 1. marca.** (Izv.) Iz

DIREKTNA ZVEZA RIGA — BEOGRAD.

— **Varšava, 1. marca.** Iz Rige javijo: Med Estonko, Poljsko in Češkoslovaško je sklenjena konvenca glede železničkega prometa. Uveden je direktni osebni in blagovni promet med Revalom, Rigo, Var-

šavo, Prago, Jugoslavijo in ostalimi balkanski državami brez tranzita preko Nemčije. Temu dejstvu prinesuje ruska sovjetska vlada veliko politično in gospodarsko važnost.

PROGLASITEV SVOBODNE DRŽAVE EGIPTA.

— **Kairo, 1. marca.** (Izv.) Angleški guverner Allenby je izdal včeraj proklamacijo, s katero se proglaša Egipt za suveren in svobodno državo in se odpravlja angleški pro-

tektorat nad Egiptom. Začasno se ohrani v Egiptu status quo v svrhu vzdrževanja javnega reda in vzdrževanja mednarodnega prometa v Suezem kanalu.

Berlin, 28. februarja. Zagreb 70.—, Dunaj 4.40., Budimpešta 32.45., Praga 398.—, Milan 121.250., Paris 2090.—, London 1009.—, Newyork 227.50., Curih 4495.—

## Sokolskost.

— Sokol I. pozivlja vse člane(ice), da plačajo v društvenih prostorih na Taboru 20 K. v garancijski sklad za I. jugoslovenski veskokolski zlet. Ističejo, da naj poravnajo član(ice) mesečno članarino K. 6.—. Uraduje se v torek, 8. februarja v sklepnični sporazum.

## DIFERENCE MED MUSLIMANSKIM KLUBOM IN VIADO.

— **Beograd, 1. marca.** (Izv.) V političnih krogih je vzbudilo živahnost dejstvo, da muslimanska ministrica dr. Vilović in Derviš Omerović nista včeraj, kakor je bilo dočrtečen akreditivni pisem v svečani avdijenci velezačilenu politični akt, ki ga označuje kot prvo etapo na poti glede ureditve razmer med Bolgarsko in našo državo. Poslanik Rakic je imel pri tej priliki daljši govor, v katerem je naglašal tendence naše države za medsebojni sporazum.

Podružnica Jugoslovenske Matice v Radomlju ima svoj občni zbor v nedeljo, dne 5. marca ob 3. uri popoldne v društveni dvorani.

— Vbor Československe obce v Ljubljani svoljal včeraj na 4. februarja t. r. o 8. hod. včeraj v restauraci Narod. Domači žadnji valnou hromadu. Vzhledom na dalečitost predpored v vsesokolskih zletih, da zborovne skupnosti ne zavzemajo včerajne vzdoljnosti, se zborovne skupnosti ne zavzemajo včerajne vzdoljnosti.

## Društvene vesti.

— Podružnica Jugoslovenske Matice v Radomlju ima svoj občni zbor v nedeljo, dne 5. marca ob 3. uri popoldne v društveni dvorani. — Odbor.

— Zbirka sv. Cirila in Metoda je predela za 12 občinskih kamnov znesek 600 Din, katerega je nabrala ga Milka Mahoričeva v proslavo 50letnico ge. Gromove v njem rojstnem kraju. V isti namen je podarilo tudi »Splošno žensko društvo« v Ljubljani za 1. mesečno članarino K. 6.—. Uraduje se v torku, 8. februarja v sklepnični sporazum.

— Zbirka za gladijante dijke na Českem. I. izkaz K. 8000. Darovali so ga: dr. J. Babnik 800 K. dr. Novak 400 K. dr. Pirc 400 K. dr. Žirovnik 400 K. gspc. Ilčič 50 K. ga. ravn. Wesner 200 K. dr. I. Tavčar ml. 400 K. dr. Starec 100 K. dr. Kobal 400 K. dr. Lavrenčič 400 K. Neimenovani 160 K. dr. Vrtačnik 100 K. dr. Subič 400 K. dr. Puc 400 K. dr. Kuheli 400 K. dr. Kreč 400 K. dr. Tomšič 400 K. dr. Treco 400 K. dr. Frian 400 K. skupaj 14.400 K.

— Listnica uredništva. V ravnanju. Dobivamo dan za dnevom dopis, ki jih pri najboljši volji ne moremo takoj priobčiti. V par dneh dobitimo že od dotedne pošiljanja pisma, da naj mu rokopis vrnemo, teden nato pa že dobitimo surovo hrudnico, da nimamo pravice zadrževati njegovega rokopisa. Vse te opozarjam, da je ob glavi lista z debelimi črkami natisnjeno: »Rokopis se ne vračajo.« Zakaj ne? Ker bi za vračanje rokopisov dnevno porabili mnogo denarja in bi moral za ta posebni postavili posebenega uradnika. Sicer pa pride vsaka stvar, ako je dobra na vrsto. Za to manj nervoznosti! — Uredništvo.

— Trgovski dobitek in njegove napačne interpretacije razlagata »Jutro« prav danes. — ne vemo, če naj bo to omen ali kaj drugega. Mi smo vsakemu podniku, naj bode zapisani tu ali tam, dostopni. Vendar se v »Jutrov« državni filozofijo ne mislimo in ne marimo vikati. Pa tudi njegovemu katedru o različnih čistih in drugih procesih se — vsaj za enkrat — ne mislimo ukloniti. Rajše počakamo na vsestranske judikature. Vztrajati hočemo dočle pri vseh svojih izvajanjih, katera pa pač treba tudi pravilno interpretirati. Pravilne interpretacije se ne boj



**Tovorne turinske Fiat avtomobile**  
**type 15 ter za 1½ tone nosilne teže**  
**type 18 P. za 2 tone nosilne teže,**  
**type 18 BL. za 3 tone nosilne teže,**  
 in vse rezervne dele za te type ima vedno v zalogi in dobavlja  
 v najkrajšem času.  
 Triumph-Auto Ges. m. b. J. Wien X, Laxenburgerstr. 115

## Gozdnim podjetjem!

Želimo stopiti v stalne poslovne zveze s kakim gozdnim podjetjem poleg ali v bližini Drave, radi dobave raznega blaga za konstrukcijo zgrabev, deske, štajle in letev do 200 vagonov letno in okoli 150 vagonov provrtnih drv. Podjetja, ki morejo ta sigurni posel stalno obavljati z nami, naj čim preje pošljejo ponudbe s pogoji in označenimi cenami — franko ladja (čoln) ali splav na Dravi, ali franko plovna reka Begej kod Perleza. **Filijala Gransko banke, Perlez (Banat).** 1365

## POZOR! POZOR!

### Ne zamudite prilike

ter si nabavite obutev, katero Vam nudi v veliki izbiri po še starih ugodnih nizkih cenah, dokler zaloga ne poide,

**tvrdka**

**Ant. Krisper,**  
Ljubljana, Mestni trg 26.  
Istotam se sprejme  
šteparica  
zgornjih delov.



## A. Smerdou

Trieste

Via Scipio Stataper 10. Tel. 26 — 00 bis.

Komisionar i predstavnik manufakturnih stvarišta. Generalni predstavnik tvornica vunene robe

## Figli di Pietro Bertotto

### Vallemosso (Biella).

**Italijansko-jugoslovensko**  
**d. d. za industriju i trgovinu**  
**(Uvoz - Izvoz)**

**Kapital: Lit. I. 500.000.**

Zakonski sedež: Rim, Via della Vite, II. II.

Podružnica in glavna poslovnična:  
Milano (5), Via Paolo da Cannobio N. 2.

**Uvaža v Italijo:** vole, svinje, mast, maslo, živo in zaklano perotnino, jajca, vsakovrstni les, oglje in premog, cement, topinu, esence, posušeno sadje, fižol, žita itd.

**Izvaža iz Italije:** plateno, volneno in svileno blago, predmete iz konopije, jute in lanu; vsakovrstne klobuke in kape ter fese, žvezlo, modro galico, kameno in morsko sol, riž, vsakovrstne čevlje, konfekcionirano perilo in odeje, tehnične in mehanične predmete, pisalne stroje itd.

Za obvestila se obražajte na jedranske banke v Jugoslaviji in Italiji.

Vse posle opravlja poslovnična v Milanu.

**Gnoja**  
 so kupi vsaka množina. Ponudba:  
 Zgornja Šiška štev. 92. 1379

**Z vozička**  
 s štirimi kolesi sta naprodaj. Ogleda se v Rožni dolini 145. 1421

**Voznika**  
 h konjem, neoženjenega, sprejmem Hrana in stanovanje v hiši, plača dobra. Naslov pove uprava Slov. Nar. 1392

**Radi izselitve**  
 se ugodno proda trgovina z vsem inventarjem. Naslov pove uprava Slov. Naroda. 1381

**Šampanjske steklenice**  
 v vsaki množini kupuje tvrdka Fr. Kham, Mikloševa cesta 8. 135

**Suhobukovo oglje**  
 in bukova drva v gozdu ali stojčič bukov gozd se kupi ob proggi Ljubljana-Celje. Ponudbe na pošti predal štev. 103. 1403

**Šivilja**  
 gre na dom. Naslov pove uprava Slov. Naroda. 1402

**Dekle**  
 poštano, snažno in delavno, ki razume kuhinjo, se sprejme k majni družini v mesto. Plača do 1. Naslov pove uprava Slov. Nar. 1393

**Pianino**  
 popolnoma nov, lepe črne barve, se radi ponujanja prostora proda. — Cena 55.000 krov. Naslov pove uprava Slov. Naroda. 1360

**Motorno kolo**  
 Wanderer, 2 cilindri, 4 HP, v dobrjem stanju, se proda. Ogleda se vsak dan od 8. do 10. Naslov pove uprava Slov. Naroda. 1414

**Hrano in stanovanje**  
 še mirna gospodinja pri boljši rodini. Ponudbe pod „Mirna“ 1413 na upravo Slov. Naroda. 1413

**Elektro podjetje**  
 išče primerne sobe za pisarno ali pisarnikega stika s sorodnim podjetjem. Ponudbe pod „Elektrobranche“ — 1378 na upravo Slov. Naroda. 1378

**Blagajničarka**  
 z prakso, tudi večja vseh kontornih del zeli premeniti službo. Nastopi lahko akop. Ponudbe pod „Izurjena“ 1424 na upravo Slov. Naroda. 1424

**Poslovodja**  
 za tova no lesnih izdelkov se išče. Reflekta se samo na samostojno moč, vajen lesne stoke. Stanovanje na razpolago. Ponudbe pod „Nedženjen“ 1420 na upravo Slov. Naroda. 1420

**Sprejme se**  
 blagajničarka in kontorem, trezen in zanesljiv (brana in oskrba v hiši), sosed, samostojen delavec — Janox Zorman, Ljubljana-Sp. Šiška, Celovška c. st. 91. 1404

**Slike z naše rivijere**  
 Cena 3 dinarje.

Dobiva se v Narodni knjigarni.

**vabilo**  
 na

**XL. redni občni zbor**  
 Posojilnice v Mariboru

F. z. o. p. ki se vrši

v vsej sebi v Narodnem domu

dne 12. marca 1922 ob 10. uri.

**SPORED:**

- Čitanje in odobrenje zapisnika zadnjega občnega zборa.
- Litanje zapisnika o reviziji Posojilnice po Žadružni zvezi v Celju.
- Poročilo ravnateljstva.
- Poročilo nadzorništva.
- Potrdilo računskega zaključka za leto 1921.
- Določitev remuneracije za ravnateljstvo in nadzorništvo.
- Razdelitev čistega dobitka.
- Voltitev enega člena ravnateljstva.
- Sprememba pravil.
- Slučajnosti.

Računski zaključek je zadružnikom na vpogled v posojilnični pisarni v Narodnem domu.

V Mariboru, 25. februarja 1922

Ravnateljstvo.

**Perilo v delo**  
 se sprejme. Kelezijska ul. 3. 1406

**Absolviran trgovski akademik**  
 išče primernega mesta. Naslov pove uprava Slov. Naroda. 1347

**Sprejme se**  
 otroško dekle k 1 in pol leta staremu otroku čez dan. Kje, pove uprava Slovenskega Naroda. 1407

**Učenca**  
 kateri ima veselje do trgovine, s potrebo sloško izobrazbo in ne izvod 14 let starega, sprejme takoj trgovska firmo J. Kuštan, Kranj (Gorenjsko).

**Kletno sklađišče se da v najem**  
 v sredini mesta. Velikost treh sličnih prostorov v m 4,26×3,73 (trikot), 2,48×8,18×5,45, 2,48 in 5,42×3,97, 2,87. Ponudbe do 8. marca pod Sklađišče 1401 na upravo Slov. Naroda. 1401

**Kleparski, pozor!**  
 Prodaja se dva stroja. Eden za pličevine, enen za krivljenje pličevine, po zelo nizki ceni. Naslov pove uprava Slov. Naroda. 1377

**HLODE**  
 smrekove, hrastove in bukove, vsako po množini kupuje parna žaga V. Scagnetti, Ljubljana za drž. kolodvorom. 983

**Olje**  
 ameriško, strojno in cilindersko in tovorno mast tvrdke Standard Oil Company of New York, ima vedno v skladu A. Lampret, Ljubljana, Nunška ulica 19. 1111 na upravo Slovenskega Naroda.

**KORESPONDENT(INJA)**  
 se išče za slovensko-nemško in po možnosti francosko korespondenco in za druga pisarniška dela. Ponudbe s sliko, prepisi spričeval in curiculum vitae na naslov an ekspedicije Drago Beseljak in drug, Ljubljana pod „Strassbourg“. 1304

**Trgovski pomočnik**  
 mešane stroke, več slovenskega, nemškega in italijanskega jezika in dveletno trevoško šolo, išče službe. Na razpolago tudi kvartila 10.000 krov. Ponudbe na naslov Karl Šebat, Zg. Poškova-Pragersko. 130

**G. F. Jurásek**  
 ugledneč glasovir v Ljubljani Wolfsova 12. Izvršujem oglaševanja ter popravlja glasovirje in harmonije specjalno strokovno, točno in ceno

**Latve za okvire.**  
 Prva beogradskra tvornica latve ima za logi vsakovrstne latve za okvire. Na zahtevno pošljemo vzorce. Izvedba prvo-vrstni. C ne brez konkurenco.

**Pozlatarsko podjetje Bogolub Petrović,**  
 Beograd, Kr. Natalije br. 94. 1384

**Kostenjev les**  
 prosto vagon in večje množine v gozdu kupi J. Pogačnik, Ljubljana, Dalmatinova ul. 1/I. Posredovalci se dobro plačajo.

**KORESPONDENT(INJA)**  
 se išče za zaradi ustanovitve industrije v Sloveniji

**tvorniški objekt ozir. stavbišče**  
 s stalno, večjo vodno silo blizu železnice, okoli 500—1000 m<sup>2</sup> porabne ploščine in razširljivo. Ponudbe pod „Siev. 3104—1410“ na upravo Slovenskega Naroda.

**Ali poznate to varstveno znamko?**

Predstavlja obroč CONTINENTAL iz tovarne v Hanovru, za osebne in tov. avtomobile, za ekipaže, bicikle in motorna kolesa. KONJIČ V SKOKU uživa največje svetovno poznanje. Jamči najnižjo ceno prevoženih kilometrov. Zahtevajte le s konjičkom označeni CONTINENTAL.

**Glavni zastopnik za Slovenijo**  
 Viktor Bohinc

Ljubljana,  
 Poljanska c. 5

Telefon štev. 599. Brzozovi: Contipneu.

**Continental**

**Vizitke, kuverte in pisemski papir s firmo kakor usako:: ursine druge tiskovine ::**

**izvražuje točno**  
 „Narodna tiskarna“.

Naročila sprejema tudi „Narodna knjigarna“.

**Prometni zavod za premog d. d. v Ljubljani**

prodaja iz slovenskih premogovnikov

**velenski, Šentjanški in trboveljski premog**

vseh kakovosti v celih vagonih po originalnih cenah premogovnikov za domačo vporabo, kakor tudi za industrijska podjetja in razpečava

**la čehoslovaški in angleški koks za livarne in domačo vporabo, kovaški premog in črni premog.**

Naslov: PROMETNI ZAVOD ZA PREMOG d. d. Ljubljana, Nunška ulica 12.

Za inzertativni del odgovoren Valentin Kopitar.